

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

● KRAJEVNE SKUPNOSTI IN DRUŠTVA
PRIJATELJEV MLADINE

Sodelujte v akciji

Ena letošnjih nalog sveta za vzgojo in varstvo otrok in pomoč družini pri ZPM občine Ljubljana Moste-Polje

popis igrišč in stanje le-teh v KS.

Prosimo, da nam pri tem pomagate z naslednjimi podatki:
Koliko igrišč imate v KS?
V kakšnem stanju so ta igrišča?
Kakšne izboljšave predlagate?
Ali obstajata možnost in potreba po novih igriščih (lokacija)?
Podatke rabimo za oceno stanja otroških igrišč v naši občini in za kasnejšo izdelavo vrstnega reda glede urejanja igrišč.

Svet za vzgojo in varstvo otrok in pomoč družini pri občinski Zvezi prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje

ZADVOR

Po štirih letih smo v naši KS dobili poklicno tajnico. To delo bo opravljala tovarišica Boža Kunstelj. Svoj delovni prostor bo imel tudi delavec za obrambne priprave. Njegova navzočnost se že pozna, saj je bila v aprilu že prva obrambna vaja.

Konec aprila se je sestel izvršni odbor KK SZDL Zadvor. Na dnevnem redu je bila razprava o osnutku predloga novega zakona o šolstvu. Druga točka dnevnega reda je bila akcija za čistejšo Ljubljano, ki naj bi bila 25. aprila. Zaradi proslave občinskega praznika v športni dvorani na Kodeljevem je bila udeležba slaba. V ponedeljek pred tem datumom je šolska mladina že izvedla očistevalno akcijo na spominskem kompleksu URH.

V aprilu se je sestala tudi komisija KS Zadvor za komunalne in urbanistične zadeve. Obravnavali so stanje krajevnih vodovodov. Teh je zdaj v KS Zadvor kar šest. Zadnji v Sadini vasi je nastal na pobudo nekaterih občanov in lastnikov izvirov. Treba ga bo legalizirati in omogočiti še drugim občanom, da se nanj priključijo;

seveda bodo morali zanj tudi materialno prispevati. Glede uporabe sadinskega vodovoda bodo morali uporabniki sprejeti pravilnik, ki med drugim določa, do kdaj mora vsak porabnik vode in vsakega vodovoda montirati v svoj objekt tudi merilec porabljene vode. Tega pravilnika pa se niso držali ne vaški vodovodni odbori niti skupni odbori, razen podmolniškega — kljub temu, da jim je občinska skupščina ponudila denarno pomoč za nabavo merilnikov. Vodovode je treba ves čas vzdrževati, jih obnavljati, širiti, čistiti. Prišlo je tako daleč, da voda iz nekaterih vaških in krajevnih vodovodov ni primerna za uživanje. Denarja za obnovo, vzdrževanje in širitev krajski nimajo, ker niso redno pobirali vodarino. Vsi se moramo zavedati, da noben vodovod ni zgrajen za večne čase. Če ti torej daje, mu moraš tudi nekaj nuditi. S skupnimi močmi bo treba najti pravo rešitev.

Nadaljevanje seje komunalno-urbanistične komisije je še obravnavalo nekaj prošelj za soglasje k izdaji lokacijskih odločb za legaliziranje črne gradnje.

ALOJZ KASTELIC

Delavskim vlakom prednost

Eden ukrepov, s katerimi se je Železniško gospodarstvo odzvalo na spremenjeni prometni položaj ob zakonskih ukrepih ZIS, je tudi ta, da imajo od 5. maja »delavski vlaki«, ki vozijo delavce na delo, absolutno prednost pred vsemi drugimi vlaki. Tako je delavcem, ki morajo ob določenih dneh puščati avtomobile doma, omogočeno točno in pravočasno prihajanje na delo. Na glavo pa je s tem ukrepom obrnjen tudi dolga leta nedotakljivi hierarhični red kategorij vlakov. Doslej so namreč »delavski vlaki« veljali za najnižjo kategorijo in so kasnilo na račun zamud mednarodnih vlakov.

ŽG Ljubljana
Biro za stike z javnostjo

LIPOGLAV

Kdaj vodovod na Lipoglavu?

Problem pitne vode na Lipoglavu traja že več let. Težave se še povečajo, ko nastopi suša in moramo v KS Lipoglav vodo voziti s cisternami. Tudi dosedanja voda — kapnica, ni najboljša, saj jo kvari industrija. Tako krajski iz leta v leto bolj zahtevajo, da se problem oskrbe s pitno vodo reši.

Predsednik izvršnega odbora komunalne skupnosti tovariš Lado Svetek glede tega odgovarja: Vemo za problem pitne vode v KS Lipoglav, in vemo, da ga moramo rešiti čimprej. Družbeni načrt za leto 1975—1980 je predvideval gradnjo vodovoda in to zahtevo je podprl tudi občinski komite ZK in pozval odgovorne, da realizirajo sprejeti načrt. Nihče pa se ni resno lotil gradnje, izdelal program, naročil načrte za vodovod in zajetje, poskrbel za analizo vode in drugo. Resno se je tega lotila šele komunalna skupnost, ki pa je bila ustanovljena šele leta 1978. Tako naj bi bili načrti gotovi in gradbeno dovoljenje izdano do

konca maja letos, z deli pa naj bi pričeli junija. Načrt predvideva zajetje dveh studencev ob cesti na Pance, rezervoar pa naj bi bil na Pugledu. Občani Velikega in Malega Lipoglava naj bi vodo dobili še letos, Pance in Repče pa kasneje. Iz tega rezervoarja naj bi se napajala tudi vas Zgornja Slivnica v Grosupeljski občini. Pri gradnji je predvideno tudi sodelovanje mladine in bo gradnja Lipoglavskega vodovoda del akcije mladinske delovne brigade.

Predvideni stroški gradnje lipoglavskega vodovoda bodo znašali 700 do 900 milijonov din. Ker pa KS teh stroškov sama ne more nositi, bo Komunalna skupnost izdelala finančni načrt. Tudi prispevki občanov te KS bodo različni, glede na to, ali imajo kmetije, gospodinjstva ali vikende.

Tako le upamo, da bo problem pitne vode rešen in da bodo občani KS Lipoglav že letos prišli do dobre pitne vode.

EDVARD SVETEK

Občinska organizacija RK obvešča, da bo

ZBIRALNA AKCIJA

oblačil, obutve in posteljnine v ponedeljek 4. junija od 15. do 17. ure na krajevno običajnih zbirnih mestih.

OO RK Ljubljana Moste-Polje

NOVE JARŠE

Prijetno so Jaršani presenetili z izdajo spremenjenega in dopolnjenega statuta svoje KS v lični brošuri in s simbolom KS Nove Jarše na naslovi strani. Naklada 3000 izvodov omogoča, da prejme statut vsaka družina v KS, vsi delegati in samoupravni organi, družbenopolitične organizacije, tozdi in drugi, ki jih zanima.

Uvodne besede predsednika komisije in KK SZDL Nove Jarše, Leopolda Kosa, smiselno

uvajajo statut in spodbujajo krajske sodelovanje v krajevni samoupravi po načelih, ki jih ureja njihov statut.

Če prav vemo v uredništvu Nsk, je doslej le še KS Kodeljevo natisnila statut v toliko izvodih, da ga je dobila vsaka družina. To pa je kajpak prvi pogoj, da lahko delovni človek in občan pozna in uresničuje svoje pravice in dolžnosti tudi tam, kjer živi.

AM

37 let bitke na Jančah

Letos mineva 37 let od slavne bitke na Jančah, ki jo je bila II. grupa odredov od 20. — 23. maja leta 1942. 37 let je precejšnja doba, toda spomini so še živi, saj so del nas, del naše stvarnosti. Odvijali so se v času, ko je bil sovražnik na višku svoje moči in ko mu še na misel ni prišlo, da bi se lahko njegovi moči kdo upiral.

Prav to pa se je zgodilo na mestu, kjer so slovenski kmetje že mnogo prej bili z nemškutarji svoj narodno-obrambni boj.

II. grupa odredov, oziroma I. slovenska brigada je bila ustanovljena 5. aprila leta 1942 na Kremenjku iz II. štajerskega bataljona, ki mu je poveljeval Alojz Kolman — Marok, novoustanovljenega III. bataljona pod vodstvom Franca Mazovca — Rista ter I. bataljona pod vodstvom Rudija Kneza — Silasa, ki pa je bil čez zimo v Zasavju in v Savinjski dolini. Na čelu novoustanovljene brigade je bil komandant Franc Rozman — Stane, Dušan Kveder — Tomaž je bil politični komisar in Peter Stante — Skala pomočnik komandanta brigade. Brigada je imela že ob formiranju prek 300 borcev z enotno oborožitvijo, dovolj velike zaloge in bila je dobro izurjena.

V mesec april sodi nova reorganizacija brigade, saj se je I. slovenska brigada preimenovala v II. grupo odredov, njeni bataljoni pa v Savinjski, Pohorski in Kozjanski odred. Na Kremenjku je bil 1. maja ustanovljen še četrti in 19. maja na Polici še peti bataljon. (Štirje bataljoni so bili to stran Save, 1. bataljon, pa je bil vsekoli na levi strani Save.)

19. maja je bil določen za izvršitev te naloge. Zvečer tega dne je prek 500 dobro oboroženih borcev krenilo na pot iz taborišča na Polici. Prek Kožjencev so prispeli do Malega vrha, kjer so prestopili nemško-italijansko mejo. Od tam so nadaljevali pot do Trebeljevega in nato po cesti proti Litiji do Plankarja, kjer so zavili v Tuji grm. Pri Končarjevem mlinu so se borci odpočili, uredili svoje vrste in postavili zaščite. Prišlo je že do prvih prask, kjer je padel strojninar, njegov pomočnik Ivan Benedik pa je bil ranjen v oko. S tem je bil odkrit tudi položaj II. grupe odredov in alarmirane nemške sile v bližnji okolici.

V dopoldanskem času 20. maja so se enote II. grupe odredov razmestile nad Koškimi poljanami, da predanijo in ponoči nadaljujejo pot proti Savi. Čez dan je bilo mirno, toda bataljoni so počivali na bojnih položajih, tako, da je bilo vsako presenečenje izključeno. Iz dolin, posebno po dolini Besnice in Save, je bilo čuti hrup motorjev, ki je naznanjal, da se zbira nemška sila. Štab II. grupe odredov je bil v dilemi, ali naj pohod

nadaljuje ali ga preusmeri na litijski most ali odstopi od načrta in se vrne na Dolenjsko. Odločil se je, da pot nadaljuje po načrtu do Jevnice, kjer jih je čakal brod. Tako so se bataljoni zopet zvrstili v kolone in nadaljevali pot proti Savi. Zaradi noči je kolona zašla in se ob Savi znašla 2 km stran od mesta prehoda. Prehod je bil tako v zavetju noči izključen in štab se je odločil, da bataljone povleče nazaj v okolico Tujega grma in jih razmesti v bojni položaj. Medtem so Nemci iz svojih garnizij na Gorenjskem v to območje pripeljali številno vojsko in jo usmerili proti Jančam, kjer so domnevali, da so partizani. Do prvega spopada je prišlo 21. maja ob 12. uri, ko se je okoli 30 Nemcev znašlo na ozkem, popolnoma odkritem terenu pred Ristavim (Savinjskim) bataljonom in strojnico Krjavlja iz Stične. Bataljon je pustil Nemce v neposredno bližino in nato odprl ogenj iz vseh orožij. Ti so začeli padati kot snopje in večina je obležala mrtva. Peščica se jih je umaknila v zavetje in z okrepitvijo ponovno napadla. To so do večera ponovili še sedemkrat.

Pred položaje je pripeljal tudi oklepani avtomobil, toda borci so ga kaj kmalu onesposobili. Nemci so hoteli na vsak način zlomiti odpor Savinjskega bataljona, zato so ga obsuli še z mišometi. Ob tem se je vžgal gozd in pretižja je nevarnost od zadaj.

Juriši so se ponavljali, toda borci so jih s protijuriši vedno odbili in ob tem zaplenili dodatno orožje, pri ubitem oficirju pa so našli torbico s celotnim načrtom akcije proti II. grupi odredov.

Štab grupe je ocenil, da prehoda ni več moč izpeljati in da tudi ne bodo mogli vzdržati nemškega pritiska. Zato se je odločil, da se v zavetju noči umakne s položajev. Franca Pogajna — Kranjca so kot domačina iz Litije poklicali v štab, da pove mnenje o možnosti prehoda prek mostu v Litiji. Kranjc, ki je razmere v Litiji poznal, je to možnost odsvetoval. Tudi borci so bili zelo utrujeni, in tako se je štab odreda odločil, da se iz boja umakne ter vrne na izhodiščne položaje na Polico.

Kolone so se srečno prebile čez vse ovire, prestopile demarkacijsko mejo v Javorju in nadaljevale pot proti Ipavcu in Panški reki na Polico.

V celoti so se borci zbrali na Polici šele 24. maja. Ugotovili so, da so imeli 11 mrtvih in prav toliko ranjenih, sovražnik pa je imel več kot 300 mrtvih in ranjenih. (Kljub intenzivnemu iskanju, koliko je imel sovražnik mrtvih, teh podatkov ni bilo moč dobiti.)

Bitka na Jančah in Tujem grmu je imela med prebivalstvom pa tudi med Nemci velik odmev. Dokazala je, da se narodnoosvobodilni boj krepi in organizira v veliko vojno silo, ki se je sposobna upreti močnejšemu sovražniku. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da se je to dogajalo leta 1942, ko je bil Nemec na višku svoje moči.

Edvard Svetek

ŠTEPAŃJSKO NASELJE

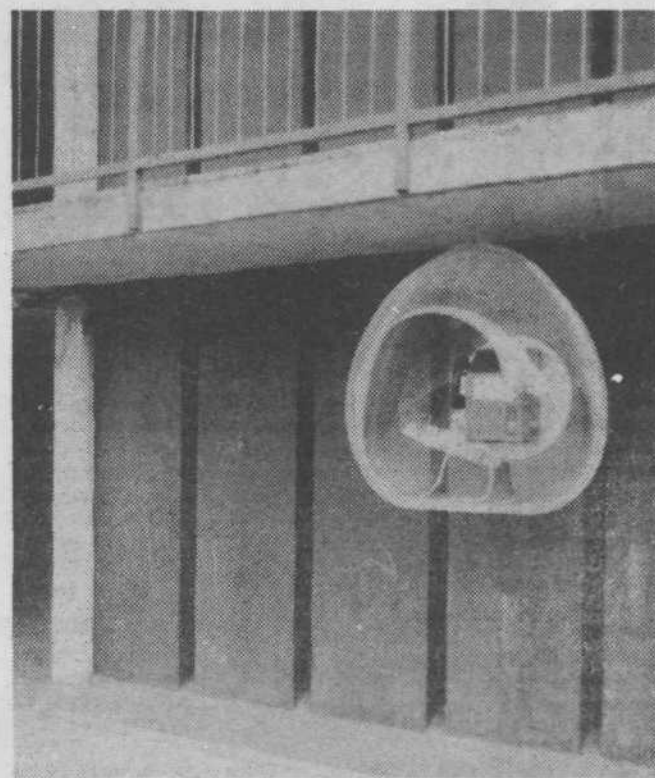
Pred Namo je poleg kioskov Tobaka in Ljubljanskih mlekarin postal PIK Vinkovci — tozđ BORINCI ličen, zaprt prodajni pult za prodajo sadja in zelenjave.

Mreže okrog športnega igrišča OŠ K'arla Destovnika-Kajuha so bile že popolnoma dotrajane. Nove je namestil solski hišnik — seveda brez pomoči stalnih vnetih žogobarjev — bombarderjev, kar jim ni v pohvalo. V bodoče bi se lahko tudi oni vključili v kako »malenkostno« delo, kot menijo nekateri bombarderji o nameščanju mrež...

V Parmski ulici je že dalj časa primanjkovalo parkirnih prostorov. Zato se je KS odločila urediti nove parkirne prostore. Zemeljska dela so že skoraj pri kraju in upamo, da bodo na novih parkirnih krajih kmalu stali »konjički« našega časa.

Na garazah v Presarski ulici tik ob Ljubljani je nameščena lična telefonska celica, ki pa na žalost še do danes ne služi svojemu namenu. Po letu dni bi najbrž že bil čas, da bi premmognim krajanom ne bilo treba več hoditi telefonirat do celice pri Na-mi.

HVESTIJA